

Myllyojan asukasilta

Aika: Torstaina 23.5.2019 kello 18
Paikka: Sanginsuun koulu (Sanginsuuntie 56, 90650 Oulu)
Läsnä: Latekoe Lawson Hellu, kaupunginvaltuutettu, ympäristö- ja yhdyskuntalautakunnan varapuheenjohtaja, puheenjohtaja
Risto Päckilä, kaupunginhallituksen edustaja yhdyskuntalautakunnassa, puheenjohtaja
Antti Ruuttunen, Sanginsuu-Lapinkangas-Sanginjoki kyläyhdistys
Pirjo Hongisto, Oulun seudun Leader ry toiminnanjohtaja
Paula Paajanen, Oulun kaupungin yleiskaavapäällikkö
Hennamari Toiviainen, sihteeri, kuntalaisvaikuttaminen ja yhteisötoiminta
Lisäksi paikalla oli 33 osallistujaa

1. Asukasillan avaus

Toinen illan puheenjohtajista Latekoe Lawson Hellu avasi kokouksen klo 18:00. Kuntalaisvaikuttamisen koordinaattori esittäytyi ja kertoi Oulun kaupungin yhteisötoiminnan järjestämien asukasillojen periaatteista.

2. Myllyojan asukasillojen puheenjohtajan valinta vuodelle 2019

Vuoden ensimmäisessä kokouksessa ei saatu valittua puheenjohtajaa. Kuntalaisvaikuttamisen koordinaattori kehotti asukkaita ja yhdistystoimijoita miettimään keskuudestaan puheenjohtajaa asukasilloille.

Kohdan 4 jälkeen palattiin kohtaan 2 ja valittiin Myllyojan asukasillojen puheenjohtajaksi Antti Ruuttunen.

3. Kaupunkirakenteen monipuolinen ja monitasoinen kehittäminen kaupunkisuunnittelun keinoin

- Alustus: Sanginsuu-Lapinkangas-Sanginjoki kyläyhdistys Antti Ruuttunen
Sanginsuu, Lapinkangas ja Sanginjoki ovat Oulujoen ja Sanginjoen varsiin sijoittuvia perinteikkäitä talonpoikaiskyliä. Asukkaita Sanginsuussa on 584, joista alaikäisiä lapsia 117. Sanginsuu-Lapinkangas-Sanginjoki kyläyhdistys, Kotosan (Sanginsuun koulun vanhempainseurakunta) ja muut alueen toimijat järjestävät aktiivisesti monenlaista toimintaa. Oulun kulttuuripääkaupunkihakemukseen osallistutaan omalla hakemuksella. Sanginsuun koulu on alueen toiminnallinen sydän. Luonto yhdistää alueen asukkaita. Myös tuhansia ulkopaikkakuntalaisia luontoretkeilijöitä käy vuosittain alueella.

Alueella on 267 taloutta, joissa asuu keskimäärin 2,4 asukasta. Asuinrakennuksia on 291, kesämökkejä 208 ja muita rakennuksia 92. Talonpoikaiskulttuuri ja –

arkkitehtuuri on merkittävä. Oulun kaupungin yleiskaavoitus palkittiin Oulun läänin rakennussuojelupalkinnolla Oulujokivarren osayleiskaavasta vuonna 2008.

Ongelma syntyy siitä, että kaupunkisuunnittelun toteutuminen ei vastaa suunniteltuja tavoitteita ja väestörakenne vinoutuu. Sanginjoen osayleiskaavassa on hyvin vähän pysyvän asutuksen rakennuspaikkoja. Vapaa-ajan asuntorakentamisaikkoja on runsaasti ja ne tarvitsevat myös palveluita tukevia rakenteita. Oulujokivarren osayleiskaavan asemakaavoitukset eivät ole edenneet, jolloin alueelle ei saa rakentaa. Mikäli kaavasuunnitelman mukainen väestökehitys ei tapahdu, seurauksena voi olla palveluiden karsimista. Osa kaavaan merkityistä rakennuspaikoista ei ole tarkoituksen mukaisilla paikoilla, eikä rakennuspaikkojen määrä ole riittävä.

Kyläsuunnitelman (2018-2021) alueellisia tavoitteita ovat kylän sydämenä toimivan koulun tulevaisuuden turvaaminen, kaavasuunnitelman mukaisen kevyen liikenteen väylän jatkaminen Sanginsuusta kohti Muhoksen rajaa sekä valokuituyhteyden saaminen kylälle. Alueen potentiaali tulee ottaa käyttöön ja se hyödyttänee myös koko Oulun aluetta.

Kyläyhdistyksen toiveita ovat alueellisen suunnittelutarveratkaisun käyttöönotto, asemakaavoitusprosessin aloittaminen, kaavasuunnitelmien täytäntöönpano (kevyen liikenteen väylä Sanginsuusta kohti Muhoksen rajaa, valokuituyhteys) sekä kyläselvityksen tekeminen.

- Alueellisen kehittämisen mahdollisuudet Pohjois-Pohjanmaalla: Oulun seudun Leader ry toiminnanjohtaja Pirjo Hongisto

Oulun seudun Leader ry kannustaa ja rahoittaa asukkaita kotiseutunsa kehittämisessä, viihtyisyyden lisäämisessä sekä uusien yritysten ja työpaikkojen luomisessa. Toimintaa ohjaa hallitus, joka valitaan kolmikantaperiaatteella julkiselta sektorilta, yhdistysten edustajista sekä maaseudun asukkaista. Rahoitusmahdollisuuksia on useita.

Sanginsuun alueen kehittämiseen voisi soveltua hanketuki, joka on tarkoitettu erilaisille järjestöille, kunnille, säätiöille jne. Tuki voi olla 5000€-180 000€. Kylä on tarpeeksi laaja hyötyjäjoukko rahoituksen saamiseksi. Tulokset tulee olla hyödynnettävissä muuallakin. Hanketukea voi saada investointihankkeisiin, kehittämishankkeisiin sekä esim. koulutukseen ja tiedonvälitykseen. Leader-toimistolta voi kysyä ja saada apua rahoitushakemukseen. Maksatus tapahtuu jälkikäteen.

Uusi rahoituskausi on tulossa 2021-2027. Leader ottaa mielellään vastaan toiveita siitä, mihin pitäisi uudella ohjelmakaudella panostaa ja millaista tukea Leaderiltä toivotaan.

- Yleiskaavoituksen näkökulmia: Oulun kaupungin yleiskaavapäällikkö Paula Paajanen

Oulun kaupunkialue on maantieteellisesti laajentunut runsaasti vuosina 2009 (Ylikiiminki) ja 2013 (Kiiminki, Yli-Ii, Oulunsalo, Haukipudas). Osayleiskaavat jäivät liitoksissa voimaan mm. Oulujokivarsi ja Sanginjoki. Alueellisia suunnittelutarveratkaisuja on tehty kolme, joista kaksi Oulunsalossa (Ervastinkylä, Pajuoja ja Peherrys sekä Karhuoja) ja kolmas Kiimingin Huttukylässä. Ympäristöministeriö ei mahdollista alueellisen suunnittelutarveratkaisun käyttöä ranta-alueille.

Sanginjoen osayleiskaavaan (2001) oli kaavantöytäohjelmalla toivottu enemmän pysyvää asutusta. Kaikkiin toiveisiin ei oltu silloin suostuttu ja nojaututtiin luontevaan kasvuun alueella. Kaava-alueella on rakentamatta 5 pysyvän asumisen paikkaa ja 2 vapaa-ajan asuntoa sekä rakennettu 9 pysyvän asumisen paikkaa ja 2 vapaa-ajan asuntoa.

Oulujokivarren osayleiskaavaan (voimaan 2010) tuli silloin ratkaisuja, joita nyt ei tehtäisi. Tiiveimmillä alueilla parempi väline voisi olla asemakaava, jota käytetään kaupungin omistamilla alueilla, joissa on nimenomaan tiivistä rakentamista. Rakentamatta on joen pohjoispuolella 59 pysyvän asumisen paikkaa ja 5 vapaa-ajan asuntoa sekä joen eteläpuolella 42 pysyvän asumisen paikkaa ja 3 vapaa-ajan asuntoa. Rakennettu on pohjoispuolella 9 ja eteläpuolella 19 pysyvän asumisen paikkaa. Rakennusluvan kaupungilta saa, mutta tarvitaan myös maanomistajan lupa.

Oulujokivarren osayleiskaavan jälkeen oli tarkoitus alkaa tehdä asemakaavaa, mutta kuntaliitokset muuttivat näkökulmia. Myös tavoiteaikataulu Oulujokivarren asemakaavoitukselle laadittiin. Asemakaavoituksessa kaupunki ottaa vastuulleen kaikki alueet, infran, kadut, vesistöt yms. joiden kustannukset maksaa kaupunki. Siksi kyseisellä alueella kustannukset nousisivat valtaviksi suhteessa uuden rakentamisen määrään.

Heikkilänsaaren asemakaavoitus on parhaillaan vireillä pilottina. Alueella on noin 50 maanomistajaa, joiden kanssa on käyty neuvotteluja maankäyttösopimuksista. Korvauksiin on vaikea saada sopivaa tasoa. Maanhankintapäällikkö Juha Peuraniemi ja kaavoitusarkkitehti Antti Määttä toimivat yhteyshenkilöinä. Asemakaavaluonnos on tarkoitus vielä yhdyskuntalautakuntaan kesäkuussa. Yhdyskuntapalvelut katsovat kokemukset Heikkilänsaaresta ja sitten voidaan muodostaa aikataulut seuraaville asemakaavahankkeille.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutos saattaa antaa myös uusia välineitä. Lupaprosessin oikeuskäytäntö hidastaa rakentamista. Yleisten teiden rakentaminen on ELY:n vastuulla, mutta kaupungin kaavoitus voi antaa ohjeellisia suosituksia kevyen liikenteen väylistä.

Minun kulttuuriympäristöni Oulussa –kysely on käynnissä 31.8. asti osoitteessa <https://query.eharava.fi/2855>.

Tauko klo 18.57-19.04, minkä jälkeen keskustelua siirtyi puheenjohtamaan Risto Päckilä. Hän totesi, että monilla alueilla Oulussa on toiveita rakentamisen suhteen, mutta miten lupa-asiaa voitaisiin hieman höllentää.

Sanginsuun koulun tulevaisuus aiheuttaa huolta. Koulu on alueen sydän, mutta se on ollut pitkään lakkautusuhan alla. Vanhemmat eivät uskalla tuoda lapsiaan kouluun, koska pelkäävät, että se lakkautetaan kesken koulutaipaleen. Luontoympäristö on mahtava. Alueen aktiivisia asukkaita ja toimijoita kannustettiin taisteluhengen ja pohtimaan Leader-rahoituksen hakemista.

Sanginsuu kuuluu Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluissa Myllyojan alueeseen. Huolta on tullut siitä, että toiminta keskittyy nykyisellään Myllyojan päätyyn. Suuralueen yhteistyöryhmä, joka on korvattu 2019 lähtien asukasilloilla, on toiminut hyvin.

Kaavoituksessa ja rakentamisessa on käytetty yleisesti myös kanta-/emätila-ajattelua. Ranta-alueilla sen käyttöä on edellytetty, mutta sitä on käytetty myös kuivan maan alueilla. Sillä on pyritty maanomistajien tasapuoliseen kohteluun, mutta se on yleisesti koettu myös epäoikeudenmukaiseksi.

Miten Sanginsuun väestökehitystä saataisiin muutettua? Mahdollisuuksia on luotu osayleiskaavalla, joten asia on nyt maanomistajien varassa. Toivottiin, että maanomistajat suostuisivat luopumaan tonteistaan, jotta kylälle saadaan lisää elinvoimaa uusista asukkaista. Kaikki osapuolet toivovat myös höllennystä kaavaan. Hidas aikataulu myös huolettaa.

Pohdittiin myös yksityisen tonttipörssin toimivuutta. Esim. Jakkukylässä on omilla nettisivuilla tonttipörssi (<https://www.jakkukyla.fi/tontteja/>).

Yleensä tonttien koko kaupunkikeskuksessa noin 700-800 neliötä, Heikkilänsaaressa omakotiasutuksessa noin 1000-2000 neliötä ja osayleiskaavoissa noin 3500 neliötä. Sanginsuussa tulisi todennäköisesti olemaan isompia tontteja kuin Heikkilänsaaressa, koska Sanginsuussa haetaan väljyyttä. Myös miljöö on muistettava kaavoituksessa, mutta siihen vaikuttaa rakennuslautakunta.

Keskusteltiin myös kyläyhdistyksen toivomasta kevyen liikenteen väylästä ja siihen liittyvän prosessin etenemisestä. Tien rakentaminen on ELY:n vastuulla. ELY kuitenkin yleensä toivoo, että kaupunki tekee aloitteen ja se sisällytettäisiin MALPE-sopimukseen. Asiasta voi tehdä kuntalaisaloitteen.

Myös luontoarvojen huomioiminen kaavoituksessa kiinnosti. Jonkin verran on ongelmaa siitä, että ulkopuoliset parkkeeraavat metsiin miten sattuu, kun ei ole parkkipaikkoja sopivasti. Yleisen parkkialueen voisi rakentaa, mutta täytyy tietää tarkemmin, missä on pulaa parkkitilasta.

4. Muut ajankohtaiset alueen asiat

- Myllyojan hyvinvointikeskus: Tällä hetkellä Myllyojan hyvinvointikeskuksen tiloista akuuttivastaanotto on siirtynyt Kontinkankaalle. Kaikki muut palvelut

toimivat kesän yli normaalisti Myllyojan tiloissa. Syksyllä tiedetään tarkemmin, miten palvelut tullaan järjestämään kokonaisuudessaan.

Palattiin kohtaan 2.

5. **Seuraava asukasilta**

Seuraava asukasilta järjestetään syyskuussa.

Myllyojan asukastupa järjestää yhteistyössä seurakunnan kanssa Suven juhlan 6.6. klo 18.
Kesäjuhlat Lossilla 24.8.2019.

6. **Kokouksen päättäminen**

Puheenjohtaja Risto Päckilä päätti kokouksen klo 20.04.